SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1761

av Lili André (KD)

Säkerställd mobiltäckning och robust kommunikation i hela Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Post- och telestyrelsen (PTS) särskilt kartlägger områden där tillgången till mobil telefoni försämrats efter avvecklingen av 2G- och 3G-näten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell handlingsplan för att identifiera och åtgärda kritiska områden utan möjlighet till mobil telefoni och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att teknikneutrala lösningar, inklusive satellitbaserad direktkommunikation till mobiltelefoner, bör främjas för att säkerställa grundläggande kommunikation i områden där markbaserade nät inte ger tillräcklig täckning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav på robust mobil infrastruktur bör prioriteras i områden med betydande energiproduktion och annan samhällsviktig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Mobil kommunikation utgör i dag en del av samhällets kritiska infrastruktur. Möjligheten att ringa nödsamtal, nå samhällsservice och kommunicera med anhöriga är en grundläggande trygghetsfråga. Trots utbyggnaden av mobilnätet finns det fortfarande områden, bland annat i Dalarna, Gästrikland och Hälsingland, där mobil täckning är bristfällig. Efter avvecklingen av 2G- och 3G- näten har användare på vissa platser upplevt försämrad täckning eller svårigheter att ringa. PTS följer redan upp konsekvenserna av teknikskiftet, men det är viktigt att konkreta lokala problem identifieras och att de följs upp av åtgärder.

Den bristfälliga täckningen innebär inte bara praktiska problem utan också risker för människors säkerhet. Den som råkar ut för en olycka, ett sjukdomsfall eller annan nödsituation måste kunna få kontakt med samhällets räddningsresurser. Problemet är särskilt påtagligt i skogs- och landsbygdsområden relativt nära Sveriges största befolkningscentrum. Att det fortfarande finns omfattande områden utan fungerande mobil kommunikation endast några timmars resa från Stockholm är inte rimligt i ett modernt välfärdssamhälle.

Frågan har dessutom en tydlig beredskapsdimension. Sverige befinner sig i ett säkerhetspolitiskt läge där robust och redundant kommunikationsinfrastruktur är av avgörande betydelse. Om delar av landet redan i normalläge saknar tillförlitlig mobil täckning riskerar sårbarheterna att bli ännu större vid kriser och extraordinära händelser.

Parallellt har stora investeringar i energiinfrastruktur genomförts i flera av de berörda regionerna. Områden med energiproduktion och annan samhällsviktig verksamhet kan ha särskilda behov av robust kommunikation. Vid prioritering av åtgärder bör hänsyn därför tas till både invånarnas behov och konsekvenserna av ett kommunikationsavbrott för samhället i stort.

Utvecklingen av satellitbaserade kommunikationstjänster öppnar samtidigt nya möjligheter. Teknik för direktkommunikation mellan satelliter och vanliga mobiltelefoner utvecklas snabbt internationellt. Sverige bör därför inta en teknikneutral

hållning och skapa förutsättningar för att sådana lösningar ska kunna komplettera markbaserade mobilnät där traditionell utbyggnad är svår eller ekonomiskt olönsam.

Det är därför angeläget att regeringen ger PTS i uppdrag att genomföra en uppdaterad kartläggning av de täckningsproblem som uppstått efter 3G-avvecklingen och därefter presentera en nationell plan för att säkerställa att inga delar av Sverige står utan grundläggande mobil kommunikation.

Lili André (KD)